



# Focus op innovatie en arbeid

april 2015

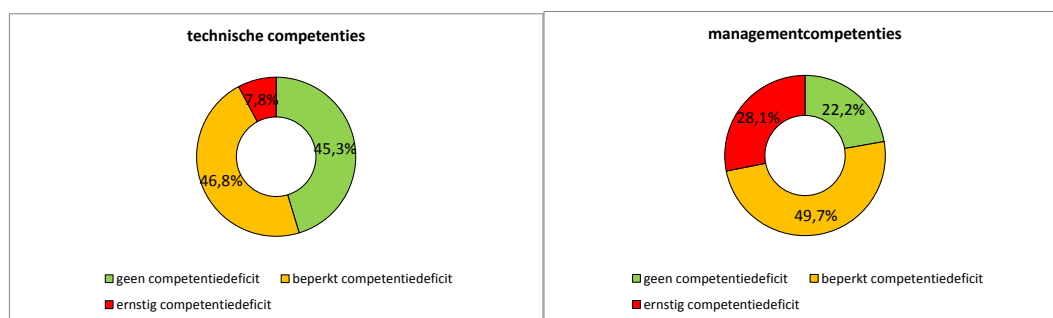
## De competentieportfolio van de Vlaamse zelfstandige ondernemer

Welke vaardigheden en competenties heeft een zelfstandige ondernemer nodig om zijn of haar functie uit te oefenen? Een nieuwe analyse van de gegevens uit de databank van de Vlaamse Werkbaarheidsmonitor toont het verband tussen de competentieportfolio van de zelfstandige ondernemer en de duurzaamheid van zijn of haar ondernemersloopbaan.

De actuele competentieportfolio van de Vlaamse zelfstandige ondernemer vertoont enkele specifieke kenmerken :

- Bijna de helft (45,5%) is laag- of middengeschoold met een opleidingsniveau van maximum secundair onderwijs. Net zoals bij de rest van de beroepsbevolking is het aandeel hogegeschoolden de voorbije jaren wel toegenomen, zodat vandaag 31,7% een diploma hoger onderwijs lange type en 22,7% een diploma hoger onderwijs korte type heeft.
- Het aandeel van de ondernemers die zich het voorbije jaar bijschoolden is toegenomen van 39,5% in 2007 tot 44,9% in 2013. Maar voor meer dan de helft van de ondernemers (55,1%) is het volgen van bijscholing nog steeds niet gebruikelijk.
- De leermogelijkheden van de zelfstandige ondernemers in en op het werk zijn bijzonder groot. Meer dan 95% heeft voldoende leerkanalen.
- Bijna de helft van de ondernemers (45,3%) voelt zich in alle omstandigheden voldoende opgeleid voor de vakinhoudelijke of technische aspecten van zijn zelfstandige activiteit. Nog eens een even grote groep (46,8%) ervaart op dit vlak een beperkt deficit. Voor 7,8% van de ondernemers is er een ernstig technisch competentiedeficit.
- Minder dan één op de vier ondernemers (22,2%) voelt zich in alle omstandigheden voldoende opgeleid voor het beheer en management van zijn bedrijf. De helft (49,7%) ervaart een beperkt deficit op dit vlak. Voor meer dan een kwart van de ondernemers (28,1%) is er sprake van een ernstig managementcompetentiedeficit.

**Figuur 1 : Ervaren vaktechnische en managementcompetenties**



Enkele andere interessante gegevens uit deze analyse:

- Een ernstig technisch competentiedeficit komt verhoudingsgewijs het meeste voor bij de jonge starter en in de land- en tuinbouwsector, en schommelt in deze deelpopulaties rond de 10%.
- Het managementcompetentiedeficit (bedrijfsbeheer in de ruime zin van het woord) is een veel wijder verspreid probleem bij de Vlaamse zelfstandige ondernemer. Het aandeel van de ondernemers met een ernstig managementcompetentiedeficit varieert in de verschillende deelpopulaties tussen een kwart tot de helft. Kwetsbaarst zijn de vrouwen, de jongste ondernemers, de vrije beroepen, de bouw en de land- en tuinbouw.
- De kans op een ernstig competentiedeficit, zowel op technisch vlak, als op vlak van management, is telkens ongeveer twee keer zo groot wanneer de zelfstandige ondernemer zich niet ondersteund weet door een sociaal netwerk (verenigingen, adviseurs, familiaaraad).

### **Kwalitatieve competentieportfolio = duurzame ondernemersloopbaan**

De competentieportfolio hangt samen met de duurzaamheid van de ondernemersloopbanen in Vlaanderen. Ondernemers met een kwalitatief sterke competentieportfolio vinden hun zelfstandige activiteit meer motiverend, achten zich vaker in staat hun huidig werk te doen tot aan het pensioen, zijn meer tevreden over de keuze voor het zelfstandig ondernemerschap, verwachten vaker groei van hun economische activiteit, zijn meer tevreden met hun inkomen en met hun financieel-economische situatie.

Meer informatie over de competentieportfolio van de Vlaamse zelfstandige ondernemer vindt u in het rapport :

- *De competentieportfolio van de Vlaamse zelfstandige ondernemer. Een analyse op basis van gegevens uit de Vlaamse Werkbaarheidsmonitor 2007-2010-2013.*

De publicatie '*Vlaamse werkbaarheidsmonitor zelfstandige ondernemers 2007-2010-2013, Brussel, september 2013*' bevat de basisgegevens van de werkbaar-

heidssituatie van de Vlaamse zelfstandige ondernemers.

*Alle informatie over de werkbaarheidsmonitor vindt u op [www.werkbaarwerk.be](http://www.werkbaarwerk.be).*  
De Vlaamse Werkbaarheidsmonitor is een initiatief van de Vlaamse sociale partners en werd ontwikkeld door de Stichting Innovatie & Arbeid met de financiële steun het Europees Sociaal Fonds.